

Piazza San Pietro

(≡) novaconca.cat/opinio/206596/piazza-san-pietro

Piazza San Pietro

Francesc Marco-Palau

Podeu seguir tota la informació de la Conca de Barberà al nostre Tiwtter

Quan l'any 1415, el papa Gregori XII va abdicar en el context del Cisma d'Occident, poc podia pensar-se que una decisió insòlita com aquella no es tornaria a viure fins al cap de sis segles, amb la renúncia al ministeri petrí que Benet XVI va anunciar l'1 de febrer de 2013, enguany ha fet deu anys.

Amb el seu comiat prematur, el passat 31 de desembre, la capella ardent d'aquells dies a Sant Pere del Vaticà —considerada la vuitena meravella del món— i el posterior funeral, totes les mirades van dirigir-se de nou a la Piazza San Pietro, dissenyada per l'arquitecte barroc Gian Lorenzo Bernini, amb les seves característiques columnates, que donen la benvinguda a visitants i pelegrins, i tantes vegades fotografiades en els apreciats viatges estiuencs a la capital italiana —“Roma, teatro del mondo”— i a la Ciutat del Vaticà, amb els Museus Vaticans i la Capella Sixtina amb les pintures de Miquel Àngel com a punts àlgids d'un conjunt arquitectònic i artístic cabdal.

El cert és que dates assenyalades com les del 27 d'abril, Mare de Déu de Montserrat, són sempre una bona ocasió per reflexionar-hi, ja que la història i l'evolució de l'Església i el papat, des d'aquella ekklesia —etimològicament “assemblea”— originària del Pròxim Orient però amb epicentre a Roma, fins als nostres dies, en l'era de la comunicació i les xarxes socials, és també el reflex i el context de cada moment dels últims dos mil anys. Com han anat canviant la institució eclesiàstica i la cúria des de la primera epístola de Climent als Corintis, fins a l'actual papa Francesc, ara que fa ben pocs dies que celebràvem la Setmana Santa?

Aquesta llarga trajectòria dels pastors de la càtedra de Pere és la que ha sintetitzat l'historiador Diego Sola (Granollers, 1988), en un llibre de publicació recent, *Història dels papes* (Fragmenta editorial, 2022), i que aquests dies permet entendre l'actualitat del Vaticà i l'enterrament de Joseph Ratzinger amb una panoràmica global, entenent els principals corrents històrics, les etapes delimitades i el paper cabdal de la cronologia, amb rigor acadèmic, més enllà dels postulats personals que pugui tenir cada lector.

Així, en poc més de dues-centes pàgines, Diego Sola, que és professor d'història moderna a la Universitat de Barcelona, ens permet copsar amb un llenguatge divulgatiu la línia electiva del Sacre Col·legi, presentant també els moments clau dels pontífexs, i els grans debats doctrinals que han tingut lloc durant tots aquests anys: amb l'edicte de Milà i el cesaropapisme, la lluita de legitimitats durant els anys dels papes d'Avinyó —i el papa Luna a Peníscola—, el sacco di Roma, el paper dels hugonots a França, la tensa relació amb Napoleó, l'encíclica *Rerum novarum*, els pactes del Laterà, el Concili Vaticà II de Joan XXIII i un llarg etcètera. L'autor tampoc oblida els moments d'alts i baixos, d'auge i declivi de les disputes entre el poder terrenal i l'espiritual, la creació o desmantellament d'ordes religiosos, les crisis morals, Galileu o la Inquisició.

Pel que fa a l'etapa de Benet XVI, l'autor ens descriu Ratzinger com el successor natural de Joan Pau II, davant del consens del col·legi d'electors en la necessitat —estem parlant del 2005— de no emprendre camins doctrinals i eclesiàstics diferents als del seu antecessor. Així, Sola copsa que l'aspecte més sofert del papat de Benet XVI no va ser la dialèctica tradició-postmodernitat, sinó el govern interior de l'Església, que volia redreçar en uns anys marcats per la crisi econòmica i la recessió mundial.

El llibre, a més, escrit des d'una perspectiva catalana, dona valor a les visites que Joan Pau II el 1982 i Benet XVI el 2010 van fer al nostre país, i també fa especial èmfasi en els esdeveniments històrics vinculats amb Tarragona: des de la mort de Fruitós de Tarraco a l'amfiteatre, l'any 259, fins a la campanya “Volem bisbes catalans”, que als anys setanta també va tenir un fort arrelament al Camp de Tarragona, passant per l'anhelat projecte de restauració de Tarragona com la seu primada de l'Església catalana, que va fer-se realitat el 1154 amb un privilegi papal d'Anastasi IV, amb Bernat Tort com a arquebisbe. També, és clar, fent referència al paper que van tenir noms destacats de les comarques tarragonines com el papa Adrià VI, bisbe de Tortosa al segle XVI, o ja al segle XIX i XX, el cardenal Isidre Gomà (1869-1940), nascut a la Riba, o l'arquebisbe

Vidal i Barraquer (1868-1943), fill de Cambrils, que com a conseqüència de la Guerra Civil s'exilià a la Toscana per refugiar-se finalment a Suïssa, les restes del qual des de 1978 descansen a la catedral de Tarragona.

Si històricament hem vist el compàs dels segles entre la corona i la tiara, entre l'espasa i el bàcul, el cert és que avui, en ple segle XXI, en l'era de la immediatesa, l'acceleració dels canvis socials dibuixen nous reptes —un nou aggiornamento?— per a la barca de Sant Pere no només pel que fa al poder de la cúria romana, sinó també per les potencialitats i la capacitat d'incidència del conjunt de parròquies que conformen la base social d'aquesta institució amb finalitat transcendent. Caldrà estar-hi atents.